

Luther rosen

Luther rosen havde Luther arbejdet på siden 1516 som sindbillede på sin teologi. – i 1517 sætter Luther rosen på et brev til juristen Christoph Scheurl i Nürnberg. Sandsynligvis har han grebet tilbage til et gammelt familievåben men har givetvis også været inspireret af augustinerklosterets glasmalerier med løver og papegøjer i koret.

Kurprins Johann Friedrich ønskede at skænke Luther en signetring med Lutherrosen, som skulle fremstilles i Nürnberg. Under Luthers ophold på fæstningen Coburg 1530 under rigsdagen i Augsburg overrakte kurprinsen i september 1530, da han var på gennemrejse, ringen til Luther. Luther anvendte rosen på sine breve men også som mærke for ægtheden af hans trykte værker. Luther rosen anvendtes også som kunstnerisk udsmykning, f.eks. på Katharina-portalen på Lutherhaus.

Lazarus Spengler var byskriver i Nürnberg – han havde skrevet til Luther for at forhøre om, hvorvidt han var tilfreds med udkastet til ringen, inden den blev gjort færdig. Spengler nævnes meget tidligt som tilhænger af Luther, han skrev enkelte salmer og var repræsenteret i den i 1524 offentliggjorte *Geistliche Gesangbüchlein* med 24 af Luthers egne salmer. Spengler er forfatter til nr. 707 i *Den Danske Salmebog*. I sit svar af 8.juli 1530 til Spengler skriver Luther om betydningen af Luther rosen som sit *compendium theologiae*:

”Det første skulle være et kors midt i et hjerte, som havde sin naturlige farve, for at jeg kunne minde mig selv om, at troen på den korsfæstede gør os salige. Thi hvis man tror af hjertet, bliver man retfærdiggjort. Men skønt det er et sort kors, der skal døde og også smerte, så lader det dog hjertet beholde sin farve og fordærver ikke dets natur, det medfører ikke død men liv. Thi den retfærdige skal leve af tro (Rom.1,17), nemlig af tro på den korsfæstede. Men dette hjerte skal stå midt i en hvid rose for at tilkendegive, at troen giver glæde, trøst og fred og sætter hjertet i en hvid, strålende rose; men det er ikke den glæde og fred, som verden giver, hvorfor rosen skal være hvid og ikke rød; thi den hvide farve er ånders og engles farve. Denne rose står midt i et himmelblåt felt, fordi denne glæde i Ånden og troen er begyndelsen til den kommende himmelske glæde, som vi allerede ejer i troen og forstår i håbet men som endnu ikke er åbenbaret. Og i det blå felt skal der være en gylden ring som symbol på, at denne salighed i himlen varer evigt og aldrig får ende og at den langt overgår al anden glæde og rigdom, ligesom guld er det ædleste og kostbareste metal.”

